KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
11.1.2023
Dnro 768/ 801/03.01.01/2022

Liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Asiantuntijapyyntö 12.1.2023

Viite: HE 293/2022 vp

Kuntaliiton lausunto hallituksen esityksestä luotsauslaiksi

Kiitämme mahdollisuudesta lausua liikenne- ja viestintävaliokunnalle asiasta. Kiinnitämme lausunnossamme huomiota lakiesityksen vaikutuksiin satamanpitäjien toimintaan.

Lakiesityksen 6 §:ssä ***Poikkeus luotsinkäyttövelvollisuudesta satama-alueella*** esitetään muutettavaksi nykyistä käytäntöä, jossa sataman johdolla on päätösvalta siitä, miten aluksia ohjaillaan satama-alueen sisällä laituri- tai ankkuripaikkojen tai muiden tilapäisten alusten sijoituspaikkojen välillä. **Nykyinen päätösvalta perustuu luotsauslain 4 §:n 4 momenttiin**: *Sen estämättä, mitä tässä laissa säädetään luotsauksesta, satama-alueella alusten ohjailuun liittyvää toimintaa, jossa henkilö toimii aluksen päällikön neuvonantajana sekä vesialueen ja merenkulun asiantuntijana, saavat harjoittaa myös satamahallinnon tehtävään hyväksymät henkilöt.*

Lakiesityksen 6 §:n mukaan *Liikenne- ja viestintävirasto voi sataman pitäjän esityksestä hyväksyä alueen, jonka sisällä sataman pitäjän hyväksymä henkilö voi toimia aluksen päällikön neuvonantajana sekä vesialueen ja merenkulun asiantuntijana tai ohjailla alusta ilman luotsia tai luotsinkäyttövelvollisuudesta vapauttavaa henkilölupaa alueen sisäisessä toiminnassa.*

Vaikka lakiesityksessä ei sitä todeta, muutosesitys tarkoittaisi käytännössä Liikenne- ja viestintäviraston hallinnollista päätöstä siitä sataman alueesta, jolla toimintaa voidaan harjoittaa nykyisellä mallilla sataman johdon päätösvallalla. Lakiesityksessä puhutaan satamanpitäjän esityksestä, vaikka käytännössä kyse olisi luvan hakemisesta. Lakiesitys on asiassa epäselvä.

Katsomme, että lakiesityksen 6 §:lle ei esitetä sellaisia perusteita, jotka puoltaisivat nykyisen toimintamallin muuttamista ja Liikenne- ja viestintäviraston päätösvallan kasvattamista satama-alueiden johtamisessa ja operatiivisessa toiminnassa. Keskushallinnon tehtävien ja resurssitarpeiden lisääminen ei ole järkevää sellaisissa tehtävissä, joille ei ole perusteita. Pykälämuutoksen hyödyt eivät avaudu lakiesityksestä, mutta sen haitat satamille ovat ilmeiset.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

KUNTALIITTO | Kommunförbundet

Lausunto
11.1.2023
Dnro 768/ 801/03.01.01/2022

Lakiesityksessä muutostarvetta perustellaan satamakohtaisilla tulkintaeroilla. Jokainen satama on kuitenkin rakenteeltaan ja olosuhteiltaan erilainen. Parhaiten satama-alueen olosuhteiden ja muuttuvien sääolojen vaikutuksen erilaisten alusten ohjailuun tuntee sataman johto, joka on myös vastuussa ohjaustoiminnasta. Katsomme, että asia pitää ratkaista paikallisesti, koska satamien olosuhteet ovat erilaiset.

Muutosesitys lisäisi byrokratiaa ja resurssitarpeita sekä jäykkyyttä kaupallisten satamien toiminnassa. Lakiesitys antaisi keskushallinnon viranomaiselle liian laajaa harkintavaltaa. Sellaista käytäntöä, joka toimii, ei kannata lähteä muuttamaan. **Esitämme, että uutta hallintomenettelyä ei synnytetä satamaluotsaukseen.**

Kiitämme lainvalmistelua siitä, että 7 §:ään *Muu poikkeus luotsinkäyttövelvollisuudesta* on lisätty lausuntokierroksen jälkeen 12 momenttiin poikkeusmahdollisuus myös sellaisille aluksille, joiden pääasiallinen tehtävä on toimia ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaisessa merenkulkualan koulutuskäytössä.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna
Kehittämispäällikkö
Yhdyskunta- ja ympäristöyksikkö

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

